

Långsiktighet krävs

■ Ingen ska behöva känna otrygghet i sitt bostadsområde. Därför är det glädjande att initiativ tagits för ett projekt för ökad trygghet i Granängsringen. Men låt det inte stanna vid ett projekt. Se till att det blir en långsiktighet och att det hela utvecklas till en process för varaktig ro. **Ledare, sid 2**

”Jag blev särskilt glad över att man lyfter fram det litterära.”

Helena Dahlgren, sid 10

Symboler viktiga

■ Genom att måla ett övergångsställe i regnbågens färger visar vi att Tyresö kommun välkomnar och står upp för HBTQ-personer och de som bryter mot normen. Vi vet att symboler och bekräftelse spelar roll och kan hjälpa att minska en psykisk ohälsa i en grupp där den är större än hos andra. **Debatt, sid 4**

TYRESÖ NYHETER

NR 5 ★ september 2019 ★ 1972-2019

Projektledare Tomas Olausson ska nu sortera och bearbeta alla idéer.

FOTO: TYRESÖ NYHETER

Trygghet på agendan

■ Att arbeta med trygghet i Tyresö är viktigt för kommunledningen och det första uppdraget som kommunstyrelsens ordförande Anita Mattsson (S) gav till kommundirektören var att starta ett projekt med målet ett tryggare Granängsringen.

– Det är i sitt bostadsområde som

barnen växer upp och formas för framtidens utmaningar, säger Anita Mattsson. Vad kan då vara viktigare än att känna tillit och ro i sin vardagsmiljö. Vi har både sett och hört att det finns en oro i området och då kan vi inte bara vara passiva.

På projektets startmöte i augusti

samlades ett 50-tal personer från föreningsliv, kommunen, boende i området och polisen för att inspireras och komma med idéer till det fortsatta arbetet. Projektledare är kommunens chef för fritidsgårdarna Tomas Olausson.

Sid 8-9

Efterlängtat bro

■ När Tyresö kommun bjöd in till en arkitekttävling om en bro över Nyforsviken lämnades totalt 27 förslag in. Tyresöborna kan lämna synpunkter fram till den 15 september. Sedan är det juryns tur att säga sitt. **Sid 3**

Överskott

■ Förra året gick kommunen med ett stort underskott. Den nya majoriteten har vänt detta och nu pekar prognoserna på ett rejält överskott. **Sid 5**

Fler elever

■ Ett trendbrott har skett när nu elevantalet på Tyresö gymnasium växer. Framförallt är det el- och energiprogrammet som lockar. **Sid 6**

Digitek

■ Med små robotar green screens och andra digitala verktyg ska Digiteket göra teknik och programmering mer förståeligt. **Sid 7**

Stenkross utgår

■ Det blir varken stenkross eller masshantering på Storängen. Rakstaborna får ett tydligt besked efter hållbarhetsutskottets beslut. **Sid 9**

Hemmaseger

■ Hanvikens herrar vann över Tullinge TP på ett blåsig Trollbäcken. Gästerna startade dock bäst men lyckades inte få in något ledningsmål. **Sid 12**

Konst i Tyresö:

Glad lax

Sid 2

Vill du sätta avtryck för en tryggare miljö?
Välkommen att vandra med oss i Tyresö!

Tel. 08-742 27 20, www.nattvandrarernaityreso.com

Vi finns även på Facebook!

Otryggheten får inte rota sig alltför mycket i ett bostadsområde. Då bli uppforsbacken väldigt brant. Därför är det mycket positivt att Tyresö kommun bestämt sig för att lyssna på de boende i Granängsringen och försöka öka trygghet och delaktighet i bostadsområdet. Alla goda krafter behövs för att lyckas och det är viktigt att hålla i under lång tid.

Delaktighet vägen till varaktig trygghet

Det är väl självklart att alla ska känna sig trygga i sitt bostadsområde. Känner alla den tryggheten så ökar tilliten mellan oss människor. Därför är det bra att socialdemokraternas Anita Matsson tagit initiativ till satsningen "Ett tryggare Granängsringen" som stämmer väl med Tyresös vision om att öka både trygghet och delaktighet.

Projektet startade i slutet av augusti med ett möte dit föreningar, företag och boende i Ringen var inbjudna. På mötet deltog också polisen och olika kommunala förvaltningar. Över 50 representanter deltog och fick höra hur man lyckats i andra kommuner och komma med idéer för det fortsatta arbetet. Det finns mycket som kan göras i ett bostadsområde så att de som bor där ska känna delaktighet. Bor man i ett område som är slitet och skräpigt ökar inte känslan för att bry sig. Underhåll och utebelysning är viktiga faktorer för trivsel och trygghet. Delaktighet är också av stor betydelse för att skapa samhörighet.

Därför är det bra att ungdomar som bor på Granängsringen fått möjlighet att sommarjobba med fastighetsskötsel och trädgårdsarbete. Det är sällan du förstör något du varit med att fixa till. Allt detta är en bra början. Kommunens politiker måste inse att det finns andra åtgärder som

måste till om denna satsning ska åstadkomma en varaktig förbättring. Långsiktighet måste vara ledordet.

Allt för många projekt har startats och när de avslutas så känner många av de som bor en uppgivenhet. Så får det inte bli denna gång.

Varför inte utlokalisera någon del av kommunhusets förvaltningar till området. Eller kan man tänka sig att Tyresö bostäder öppnar ett hyresgästkontor i sitt största bostadsområde. Granängsringen behöver också få del av kommunens satsningar på idrott och kultur. Planeringen av nya bostäder runt Ringen är bra. Men den verkar i viss mån ha avstannat. Särskilt när det gäller torget. Här skapade den nu nedlagda matbutiken en vuxennärvaro som idag saknas. Barnen och ungdomarna behöver också känna trygghet inför framtiden.

Ska kommunen bryta rekrytering av unga till den kriminella världen är det avgörande hur de klarar skolan. Och barnens olika behov för att klara skolan måste mötas med fler pedagoger. Det är i vardagssysslorna som verklig trygghet byggs.

□□□

ILLUSTRATION: ROBERT NYBERG

Noterat

Majoriteten i kommunfullmäktige ville i torsdags förbättra möjligheterna att genomföra strategiska markinköp genom att öka budgeten för just detta, den så kallade markreserven. Ett köp som ledningen vill göra och som är välkänt är Hällbergatomten vid Nyfors. En affär som ger tyresöborna tillträde till den mycket fina miljön vid norra stranden av Tyresö Flaten. Moderaterna tyckte annorlunda och oppositionsrådet Anki Svensson ville återremittera ärendet med motiveringen:

"Vi anser att det är högst rimligt att fullmäktige får information om vad det är för strategiska markinköp kommunen avser genomföra med en så kraftig markreserv för 2019."

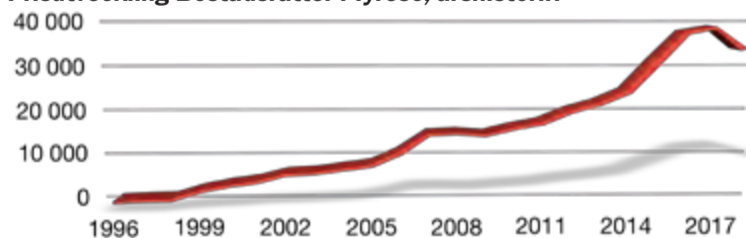
Det är synd att moderaterna inte vill ge tyresöborna tillgång till de vackra och kulturhistoriska platserna vid Nyfors. Men det är tur att det är ett annat styre i kommunen.

□□□

Kommunfakta: Priserna på bostadsrätter i Tyresö har inte stigit i år

Medan det i landet syns en viss återhämtning fortsätter bostadspriserna sjunka i Tyresö i augusti 2019 enligt Svensk mäklarstatistik. Från ett genomsnittligt kvadratmeterpris kring 39 000 kronor per kvadratmeter under 2017 har priserna i år legat kring knappt 35 000 kronor. Det kan låta som ett rejält fall men verkligheten ser annorlunda ut om man tittar på lite längre sikt. Enligt Svensk mäklarstatistik var det genomsnittliga priset 1996 mindre än en tiondedel. Då kostade den genomsnittliga kvadratmetern bara 2 503 kronor. Under samma tid som bostadspriserna ökat med drygt 1 200 procent har inflationen ökat med 28 procent.

Prisutveckling Bostadsrätter i Tyresö, årshistorik

Källa: Mäklarstatistik

Konst i Tyresö

En glad lax heter konstverket från 2014 av konstnären Mats Åberg.

Verket finns i bostadsrättsföreningen Rödingens område vid Siklöjevägen.

TYRESÖ NYHETER

Björkbacksvägen 37, 135 40 Tyresö
Fax: 08-742 15 64

E-post: redaktion@tyresonyheter.nu

www.tyresonyheter.nu

Ansvarig utgivare & chefredaktör:

Anders Linder.

Redaktion: Ingela Carlsson, Martin Nilsson.

Annonser: Claes-Göran Enman, tel 070-656 26 66.

redaktion@tyresonyheter.nu

Layout: MacGunnar – Info & Media

Tyresö Nyheter utkommer med 8

nummer under 2019 och delas ut

gratis till alla fasta hushåll i Tyresö.

Tyresö Nyheter ägs av Tyresö Nyheter ekonomiska förening. Ordförande är Martin Nilsson.

Tryck: V-TAB 2019

Upplaga: 20 000 exemplar.

Tyresö Nyheter är en lokaltidning med

socialdemokratiska förtecken. Tidning-

en har en lång tradition i kommunen,

första numret utkom 1972.

Nästa nr utkommer 15–20 okt 2019

Manusstopp 6 oktober 2019

Vid utebliven tidning kontakta redaktionen och meddela var du bor.

Arkitekttävling om entré till Alby och bro till Tyresta

Ett av tävlingsbidragen som juryn har att ta ställning till.

ILLUSTRATION: LEDA IN & BÄRA ÖVER

TÄVLING Under sommaren har en arkitekttävling om entré till Tyresta hållits. I tävlingen som anordnas och utlyses av Tyresö kommun får arkitekter sicka in förslag på hur entrén i form av en bro mellan Alby och Tyresta naturreservat kan se ut. Totalt har 27 bidrag kommit in och tyresöbor kan lämna synpunkter på förslagen fram till den 15 september på kommunens hemsida.

I samråd med Sveriges Arkitekter har Tyresö kommun bjudit in till en allmän arkitekttävling för utformning av entréer till Alby samt för en gång- och cykelbro till Tyresta naturreservat.

Tävlingen består av tre delar. Del ett är att föreslå ett entrékoncept som annonserar de olika entréerna, även de från Krusboda och Strand, för besöka-

ren. Konceptet ska ta hänsyn till entréernas olika hierarkier, från huvudentré till sekundär entré. Den andra delen handlar om att se över parkeringssituationen för cykel, moped och bil i anslutning till ett förtydligade av huvudentrén.

Den tredje och sista delen är att föreslå en gestaltning av en ny bro över Nyforsviken, samt dess

anslutningar till befintliga stråk på båda sidor om bron.

Bakgrunden till tävlingen är att det finns en vilja från och Stiftelsen Tyrestaskogen och kommunen, att förstärka och förtydliga sambandet mellan Tyresta och Tyresö kommuns tätortsnära naturområde, Alby friluftsområde.

Efter att många alternativ diskuterats beslutade Miljö- och samhällsbyggnadsutskottet år 2016 att det ska byggas en bro över Nyforsviken. Bron förväntas förutom att stärka kopplingen mellan Alby som rekreationsområde och Tyresta, ge förutsätt-

ningar att leda om Sörmlandsleden genom Alby naturreservat. Det kan både öka Albys attraktivitet och göra det lättare att nå Tyresta från Tyresö.

Tävlingsförslagen kommer att bedömas av en jury bestående av förvaltningschefer från Tyresö kommun, Per Wallensten, nationalparkschef och vd för Stiftelsen Tyrestaskogen, samt Sara Vikstrand och Erik Andersson, utsedda av Sveriges arkitekter.

Efter att vinnaren utsetts är planen att arbetat med förbättrade entréer till Alby och Tyresta ska sättas igång hösten 2020.

□□□

Vatten i Stadsparken

PARK Nästa år kan en vattenspegel i Stadsparken bli verklighet. Många tyresöbor har hört av sig till kommunen och undrat varför den anordnade bäcken sinat. Faktum är att det inte har varit vatten i den sedan parken färdigställdes 2014. Men nu ska den lilla bäcken få en dekorativ vattenspegel och flyta genom Stadsparken vid Wättinge gårdsväg. Kommunstyrelsen tog beslut om att godkänna förvaltningens investeringsansökan under sitt senaste sammanträde.

□□□

Läget i Öringesjön

NATUR För att undersöka hur Öringesjön mår har biologer gjort en artinventering av sjön. De Initiala resultaten visar att sjön är artrik och att den ser ut att må bra. Dessa resultat kommer nu att behandlas under hösten och kommunen kommer att få det slutgiltiga resultatet av hur sjön mår senare.

□□□

20 år efter branden

ELD Upptäck det unika brandområdet i Tyresta på helgpromenaden längs Bylsjöslingans 6 kilometer. På en timme får du se och höra om effekterna av branden 1999, och uppleva hur växt- och djurliv återkommer till ett område som "börjat om på nytt". Den 14 september mellan klockan 13-14. Var: samling 3 kilometer in på Nylsjöslingen, vid grusvägens slut. Kontakt: Peder, 08-745 33 95, pris 50 kronor.

□□□

TILLSAMMANS KAN VI GÖRA SKILLNAD!

Vill du vara med?

Välkommen att kontakta oss:

Trollbäcken:
Philip Stewén
072-469 50 74

Krusboda/Fårdala:
Bo Furugård
0705-85 98 44
Jerry Svensson
08-712 50 21

Bollmora
Sara Granstrand
070-439 71 95

Östra
Mikael Fallmo
070-592 85 92

S-kvinnor
Ulla Johansson
070-531 19 36

Socialdemokraterna

Oklippta grönytor främjar biologisk mångfald

EKOLOGI Kommunen har under sommaren låtit bli att klippa vissa grönytor för att undersöka vilka växter som kommer upp om de låter bli att klippa, och vilka grönytor som kan förvandlas till äng.

Exempel på grönytor som inte klippts är skogsbrynet mot Wättinge, skogsbrynet från Petterbodastråket ner mot tennisbanorna samt området runt hundrastgården vid Trädgårdsvägen.

Det har tidigare inte funnits någon ekologisk tanke med hur gräsmattorna sköts. Skötseln har utgått från estetiska och sociala värden och funktionalitet. Men det finns enligt kommunen stora vinster att göra om några av ytor- na visar sig ha potential att produ-

cera nektar- och pollenproducerande kärlväxter. Med fler ängar trivs fler humlor, bin, och fjärilar som är viktiga för den biologiska mångfalden.

Gräsmattor där skötseln inte kommer att förändras är exempelvis fotbollsplaner, ytor intill lekplatser och skolor och smala strängar mellan vägar. Även annan mark som inte är naturmark kommer att klippas som vanligt enligt kommunen.

□□□

Så ska det se ut, om insekterna får bestämma.

FOTO: TYRESÖ NYHETER

Övergångsställen i regnbågens färger är ingen bagatell

I år är det 50 år sedan homosexuella, bisexuella, transpersoner med flera inte längre accepterade att bli trakasserade av polis och samhället av den enkla anledningen att de ville vara sig själva och umgås under samma tak. På en bar i New York började man göra motstånd. Det som kom att kallas Stonewall-upproret var början på den frigörelse som skulle ta HBTQ+ -personer genom en resa av borttagen sjukdomsstämpel, partnerskap, anitdiskrimineringslagar samt rätten att ingå äktenskap. I Sverige har vi gjort mycket, men med detta har strävan framåt inte stannat.

Under Stockholm Pride valde Tyresö kommun att uppmärksamma HBTQ+-personer genom att måla ett av övergångsställena i kommunen i regnbågens färger. Reaktionen lät inte vänta på sig. Majoriteten av invånarna var positiva, vilket gör mig stolt och glad över att vara tyresöbo. Andra var negativa och ifrågasatte om det verkligen var nödvändigt, lagligt och om inte kommunen skulle lägga sitt fokus någon annanstans. Svaret är att det är nödvändigt, vi ska hålla oss inom lagens gränser och att vi kan fokusera på flera saker samtidigt.

Varför är det då viktigt att vi som kommun gör vad vi kan för våra HBTQ+-medmänniskor? I flertalet rapporter kan vi läsa att denna grupp har en ökad risk för psykisk

ohälsa, i synnerhet depression, ångest och självmordsbeteende. Denna grupp tar också till självmedicinering i form av alkohol i större utsträckning jämfört med personer som tillhör normen. Rapporterna talar om att den markanta

skillnaden i välmående kan bero på minoritetsstress, det vill säga ökad psykosocial stress och påfrestning som kommer av att överskrida, avvika eller bryta mot hetero- och/eller könsnormen.

Genom att måla ett övergångsställe visar vi att Tyresö välkomnar och står upp för HBTQ+-personer och de som bryter mot normen. Självklart löser inte ett målat övergångsställe alla problem, men vi vet att symboler och bekräftelse spelar roll. Ett exempel på detta är att efter att samkönad äktenskapslagstiftning infördes i delstater runt om i USA sjönk självmordsstatistiken bland unga med 14 procent. Lagförändringen ledde till minskad psykisk ohälsa.

Jag hoppas att ett ställningstagande som att måla ett övergångsställe kan hjälpa oss lite längre på vägen mot acceptans och ökad medvetenhet att normbrytande personer finns överallt i samhället, och att vi alla kan bidra till att minska den stress dessa personer utsätts för.

Jag vill också avsluta med att nämna att Tyresö kommun har arbetet med HBTQ+-certifiering och framöver hoppas vi kunna skapa mötesplatser för HBTQ+-personer för att minska ensamheten och öka känslan av samhörighet.

Anita Mattsson (S)
Kommunstyrelsens ordförande

Det finns två sidor av myntet – inte minst på Granängsringen

De senaste åren har Granängsringen ofta varit känt för de växande problemen med bilbränder, droger (både konsumtion och handel), utanförskap och segregation bland annat. Ingen bra kombination med tanke på att här har vi många barnfamiljer. Jag går genast tillbaka till mig själv, då det påminner om min barndom i Brasilien – det är svårt att låta bli att dra paralleller även om det skiljer sig i mycket annat mellan Brasilien och Sverige när det gäller befolkningstäthet, kultur, klimat med mera.

Det jag vill lyfta här är den sida ingen pratar om: En generositet som drunknar eller glöms bort bland dessa dagliga bekymmer som ofta kommer i första hand.

Området har ett behov av att bli upprustat. Det är viktigt för människors trygghet och välmående. Det behövs sociala insatser för att rädda ungdomar som ligger i riskzonen. Vi behöver jobba mer med integrationen, det känner de flesta till ...

Men med denna insändare vill jag lyfta och hylla alla de vardagshjältar, tillika mina grannar, som utan någon som helst hjälp varje år lägger tid, ork och egna pengar på att göra fint för oss alla i Granängsringen, med att ordna med fågelbord och plantera blommor utanför porten. Det förgyller min och andras dagar.

Tusen tack för era "gröna fingrar"!

Maria Alves Persson

Bussresenär kräver bättring!

Varje år är det samma sak. Växthus på sommaren och frysbox på vintern.

Jag har suttit och känt svett rinna längs benen i en överhettad buss på sommaren och jag har andats ut stora rökmoln i en frostkall buss mitt i vintern. Varför är det så svårt att ordna "normala" temperaturer i bussarna? Vi har årstider i Sverige! När ska SL lära sig det?

Jag betalar dyra pengar för mitt SL-kort, och jag förväntar mig faktiskt att inte behöva frysa läppen av mig eller att tanter svimmar av värmen på bussen.

Skärpning nu!

Peter A.

Solpaneler borde bli norm!

Jag vill att alla kommunens byggnader ska förses med solpaneler. Det är hög tid att alla kommuner drar sitt strå till stacken när det gäller miljöarbetet. Där ligger Tyresö kommuns arbete med att samla in matavfall till biogas i framkant, och det kan jag bara applådera. Men att det saknas solpaneler på de flesta av kommunens byggnader är för mig svårt att förstå. Vi måste hitta mer klimatvänliga sätt att värma upp och tända lampor i kommunens verksamheter och det är hög tid att Tyresö kommun gör sitt.

En klimatmedveten tyresöbo

Plocka rätt i svampskogen!

Välj med omsorg vad du lägger i svampkorgen. FOTO: TYRESÖ NYHETER

Aktuella händelser i Tyresö, forumet gud glömde

Många tyresöbor som har Facebook är med i den stora kaosgruppen "Aktuella händelser i Tyresö". Den senaste tiden har tonen i gruppen varit fruktansvärt hård. Så fort någon gör ett inlägg svaras det med hånfulla emojis och kommentarer som "Suck!", "Googla", personpöhl och andra otrevligheter. Vad jag kan minnas så har det inte varit så hela tiden utan är ett fenomen som har framkommit på senare tid. Varför har vanligt folk så svårt att vara trevliga mot varandra på nätet? Och särskilt i en grupp där många tyresöbor hänger? Generellt tycker i alla fall jag att tyresöbor alltid är väldigt trevliga när man möts i offentliga

rum. Men vad som händer när de får ett skrivbord under händerna har jag svårt att förstå. Nä nu tycker jag att det är dags förbättra tonen gentemot varande i "Aktuella händelser" om vi är många som hjälps åt med det så kan det bara bli bättre. Ett annat fenomen som märks är att människor tar nyheter om till exempel stölder och så vidare på större allvar än faktisk statistik. Antalet inbrott har tex minskat markant i år. Men enligt kommentarerna på AHIT så skjuter de i höjden. Anledningen till att man tror att det är så är ju bara för att man nu har lättare att få info.

Fb-användare

Gör din röst hörd i den lokala tidningen!

Skriv en insändare eller en debattartikel i Tyresö Nyheter. Debattartiklar måste vara undertecknade med namn men insändare kan publiceras under signatur (redaktionen måste dock veta ditt namn). TN förbehåller sig rätten att korta i insända bidrag, som ska ha en tydlig anknytning till Tyresö.

Skicka in ditt alster till:

Debatt/Insändare,

Tyresö Nyheter, Björkbacksvägen 37, 135 40 Tyresö

Eller e-posta till: redaktion@tyresonyheter.nu

Du kan även faxa: 08-742 15 64

HJÄLP SYRIEN!

Swisha valfri gåva till
123 000 46 48

Genom att swisha godkänner du att bli kontaktad av Röda Korset. Dina personuppgifter hanteras enligt PUL.

90 SVENSK INSAMLINGS KONTROLL
RödaKorset

Dags för avgift på parkeringar!

I klimatångsetens anda har jag börjat fundera på hur vi i Tyresö ska göra det lite krångligt att åka bil. För om det blir krångligt att ta bilen kanske folk hellre cyklar eller tar bilen. Men så kom jag på att det är ju i Tyresö i många fall redan är lättare att ta cykeln än bilen. Men ändå är det relativt få som väljer det. Jag tror därför att vi måste göra det dyrare. Har man bil ska man betala för den. Det gäller även parkering. Många bilägare

ser det som en självklarhet med gratis parkering, men den tycker jag att vi ska skrota, underhåll för parkering kostar pengar och det är orimligt att inte ta betalt för det. Det är hög tid att börja ta betalt på alla parkeringar i kommunen. På det sättet skulle vi kunna finansiera underhållet av parkeringar, vägar för olika trafikslag och andra miljöåtgärder för att minska Tyresös miljöpåverkan.

Inbiten bilförare

Snart serveras godare mat!

MAT Nu investerar styret, Tillsammans för Tyresö (S, L, MP), i den mat som serveras våra barn, elever och äldre i Tyresö.

Inför 2020 ska en måltidspolicy tas fram i Tyresö, precis som 80 procent av Sveriges kommuner har.

Natur- och klimatvänligt

Utöver att servera hög kvalitet och näringsrik mat, syftar den nya måltidspolicyn bland annat till att minska belastning på natur och klimat, underlätta lärande och följa svensk lagstiftning avseende djurskyddskrav.

Varför en måltidspolicy?

Tyresö nyheter har frågat Elin Waltersson, gastronomisk chef i Tyresö, om varför en måltidspolicy behövs.

– En måltidspolicy skapar en gemensam tydlig riktning på vad vi vill med våra måltider. Medarbetare i kök, pedagoger, omsorgspersonal gör redan ett fantastiskt jobb, men nu kan vi utveckla samarbetet och skapa den bästa upplevelsen för våra barn, elever och äldre i kommunen.

Efterlängtat och klar i år

Måltidspolicyn uppskattas vara klar till årsskiftet enligt Elin och den är efterlängtat.

Elin Waltersson, Gastronomisk chef i Tyresö kommun.

FOTO: TYRESÖ NYHETER

– Min bild är att bättre samarbete gör att vi får till något ännu bättre för alla barn, elever och äldre. Måltiden är så mycket mer

än bara maten på tallriken. Jag har tidigare arbetat i en annan kommun som har en måltidspolicy och vet hur det underlättar vid

upphandling och kommunikation med gäster, säger Elin Waltersson.

Tyresö på plus igen

EKONOMI I början på året handlade allt som skrevs om Tyresö kommun om det stora underskottet. 24 miljoner gick kommunen med förlust 2018. Nu är det andra signaler – kommunen beräknas gå plus med 37 miljoner kronor.

Det var dystra tider när bokslutet för 2018 rapporterades. Efter att under flera år klarat att gå runt med hjälp av markförsäljningar så räckte inte ens det under förra året. Resultatet blev ett underskott som förstärkte kommunens låneskuld.

Att kommunen tvärtom har ett mål om att gå med överskott beror på att kostnader för investeringar och pensioner ska kunna betalas av detta. När det inte blir ett överskott tvingas kommunen istället låna till pensioner samt nya skolor och vägar.

Positiv prognos

När Anita Mattsson (S) fick ta över som kommunstyrelseordförande efter Fredrik Saweståhl (M) ärvde hon alltså ett underskott men efter ett halvår ser det nu betydligt bättre ut. I den senaste prognosen beräknas kommunen gå med ett överskott om 36,7 miljoner kronor. Och det trots att det nya styret samtidigt höjt skolpengen och skrivit av skolornas underskott.

Bakgrunden till den förbättrade ekonomin är både den skattehöjning som gjordes från 1 januari och de effektiviseringar som kommunen genomfört.

– Vi behöver jobba vidare med att göra vår kommun än mer effektiv, säger Anita Mattsson (S). FOTO: TYRESÖ NYHETER

Vill frigöra mer resurser

Trots att kommunen går med överskott är inte Anita Mattsson nöjd.

– Vi har ett mål om ett överskott som är högre än så för att kunna betala kommande pensioner och investeringar. Vi behöver jobba vidare med att göra vår kommun än mer effektiv. Det handlar också om att kunna frigöra mer resurser för att fortsätta förbättra skolan och äldreomsorgen.

Samtidigt konstaterar Anita Mattsson att det inte finns någon genväg till bra ekonomi.

– Jag är förvånad över att Moderaterna, Kristdemokraterna, Centern och Sverigedemokraterna vill genomföra en stor skattesänkning som skulle driva kommunen tillbaka till det underskott vi lämnat bakom oss. Att minska intäkterna med 50 miljoner skulle föra kommunen tillbaka till

underskott och kräva stora sparkrav i välfärden.

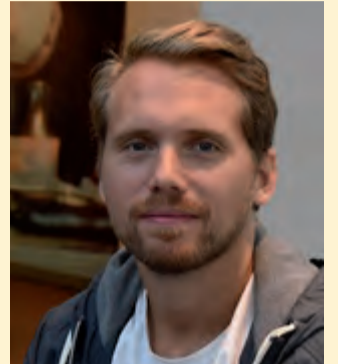
Stor debatt

Under sommaren väckte kommunens ekonomi stor debatt när både Moderaterna och Sverigedemokraterna i olika sammanhang hävdade att kommunen går back. Påståenden de senare tvingades backa från.

Vad är det bästa med hösten?

FOTO: PHILIP STEWÉN

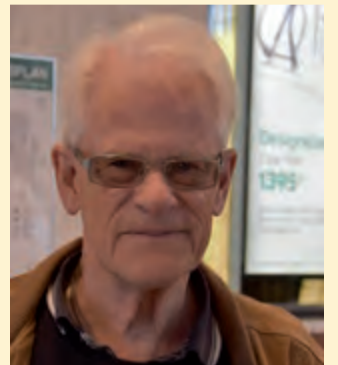
Michael Hultsäter, Trollbäcken – Färgerna – alla fina höstfärger.

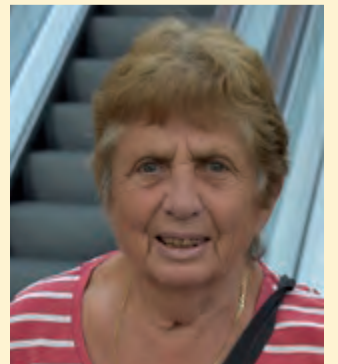
Hans Allerstrand, Krusboda – Det bästa är svampen.

Veronica Kandenrot, Bollmora – Luften, färgerna, skiftningarna i träden.

Ingvar Carlsson, Trollbäcken – Svampen, färgerna.

Margareta Skogqvist, Krusboda – Färgerna, luften, vackert i naturen, äpplena, svampen.

Tyresös röst i Riksdagen

FOTO: CHRISTER KÄLLSTRÖM

Mathias Tegnér valdes hösten 2014 in i Sveriges Riksdag. Han är Tyresös enda riksdagsman. Han har bott i Tyresö i nästan hela sitt 38-åriga liv, är gift och småbarnspappa. Innan riksdagsarbetet jobbade Mathias på Hennes & Mauritz som Accounting Manager där han bland annat var delaktig i företagets expansion i Malaysia och Australien. På Handelshögskolan i Stockholm utbildade han sig till civilekonom. Mathias har också ett genuint idrottsintresse och är vice ordförande för Stockholms Ishockeyförbund, dessutom dömer han ishockey.

Under de senaste åren har gränser passerats, när det gäller våldet på våra gator. Härom veckan mördades en kvinna i Malmö med ett spädbarn i sin famn. Dagen efter mördades Ndella Jack från Fisksätra i en lägenhet i Räcksta. Mördandet och skjutningarna ökar framförallt inom den organiserade brottsligheten, men som vi sett bland annat vid mordet på ältabon Shayan Gaff, i Segeltorp efter att ha misstagits för att vara en annan, så drabbas också människor utan koppling till kriminalitet. Att kriminella uppgörelser flyttat sig från kvällar och nätter i mörka källare och prång till dagsljus bland oskyldiga medborgare måste mötas med all kraft från samhället.

Även om all brottslighet inte ökar, som mörkmän ibland hävdar, är utvecklingen ett stort hot mot det öppna samhället. I Nationella trygghetsundersökningen som BRÅ gör konstateras exempelvis att Fosie i Malmö är ett av de mest brottsutsatta områdena i landet. Samtidigt är medborgarna där mest oroliga för att bli utsatta för brott. Detta är logiskt och visar på hur

Utvecklingen hotar det öppna samhället.

ojämlik brottsligheten är. Utvecklingen är helt oacceptabel och den organiserade brottslighetens grepp om dessa områden måste krossas. Därför är jag stolt över att som riksdagsledamot under förra mandatperioden ha röstat igenom 30 straffskärpningar mot organiserad brottslighet, tillfört stora resursökningar till polisen och en fördubbling av utbildningsplatserna på polishögskolorna.

Samtidigt som vi tar krafttag mot kriminalitet och otrygghet måste vi se nyktert på situationen. Att den organiserade brottsligheten har bitit sig fast, betyder inte att samhället befinner sig i sönderfall. I BRÅ:s undersökning framkommer det att när kommuner och stadsdelar inom polisregion Stockholm jämförs är det vanligast att uppleva otrygghet och oro i Upplands Bro. Polisen har förklarat att detta inte huvudsakligen beror på hur brottsligheten ser ut i kommunen, utan på rapporteringen i sociala medier.

I Tyresö upplever 83 procent av invånarna att brottsligheten har ökat under de senaste tre åren. Medborgare jag träffat, säger att droghandeln sker öppnare idag, framförallt på Granängsringen. Samtidigt vet vi att antalet bostadsinbrott under första hälften av 2019, halverats i förhållande till första halvåret de tre senaste åren. Nationellt vet vi att bilbränderna har minskat två år i rad.

Vi ska inte underskatta den organiserade brottsligheten och den skada som den gör. Men samtidigt måste vi säkra att vi sätter in rätt åtgärder. Jag är övertygad om att det har varit rätt att sätta hårt mot hårt och att det är rätt att Socialdemokraterna i Tyresö satt frågan om trygghet på gator och torg högst. Samtidigt måste vi inse att den långsiktiga lösningen handlar om att alla medborgare kan se en ljus framtid för sig själv och sina nära och kära, utan att ta till kriminalitet. För att vi ska nå dit behöver Tyresö och Sverige bli mer jämlikt. Vi måste både förebygga brott och samtidigt krossa den organiserade brottslighet som bitit sig fast. Det är så vi skapar ett tryggare Sverige och Tyresö.

Mathias Tegnér

Fler vill gå på Tyresö gymnasium

FOTO: TYRESÖ NYHETER

SKOLA Inför hösten ökar antalet antagna elever på Tyresö gymnasium jämfört med förra året. Från att under flera år sett en minskning i antalet sökande och antagna till Tyresö gymnasium så har nu ett trendbrott skett där antalet antagna är fler jämfört med tidigare år.

Det är framförallt el och energi-programmet som driver upp statistiken. Programmet har blivit populärt eftersom den har så kallad etg-certifiering som betyder att du vid examen kan gå direkt ut i arbetslivet. I Stockholm finns certifieringen endast på Tyresö Gymnasium och på Lernia (komvux) i Liljeholmen.

Antagningspoängen har också ökat med några poäng på de allra

flesta av Tyresö gymnasiums för tillfället 11 linjer varav 6 är nationella program.

Däremot är det 9 lediga platser på fordonsprogrammet, något som Tyresö kommuns nya styre hoppas kunna ändra på genom en satsning på elbilar och ett helt nytt "Elbilstekniker-program". Som skulle bli unikt i Sverige och planeras att starta 2020.

Ordförande i nämnden för gymnasie- och vuxenutbildning, Christoffer Holmström (S) ser positivt på trendbrottet.

– Det är jätteroligt att vi ser en utveckling på gymnasiet och att fler söker sig hit. Förhoppningsvis ger även det planerade elbilsprogrammet också en ny skjuts i de framsteg som vi har sett.

□□□

Christoffer Holmström (S), ordförande i gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden.

FOTO: TYRESÖ NYHETER

Hillevi Engström.
FOTO: SÖDERTÖRNS BRANDFÖRSVARSFÖRBUND

Ny förbundsdirektör för brandförsvaret

STYRE Hillevi Engström blir ny förbundsdirektör för Södertörns Brandförsvarsförbund. I dag ansvarar förbundet för räddningstjänsten i Botkyrka, Ekerö, Haninge, Huddinge, Nacka, Nykvarn, Nynäshamn, Salem, Södertälje och Tyresö kommuner.

Hillevi Engström har en bakgrund som polis och kriminalinspektör.

Hon blev som första kvinna facklig ombudsman vid Polisförbundet. Engström har även en lång politisk karriär, bland annat som arbetsmarknadsminister och biståndsminister i Fredriks Reinfeldts regering. Under en period var Hillevi Engström regeringens samordnare mot våldsbejakande extremism.

□□□

VÄLKOMMEN ATT BLI MEDLEM I SOCIALDEMOKRATERNA I TYRESÖ

Delar du våra värderingar om allas lika värde? Om goda möjligheter att utvecklas och en bra välfärd för alla? Som medlem i Socialdemokraterna i Tyresö väljer du själv hur aktiv du vill vara. Du bestämmer själv om du bara vill visa ditt stöd för våra grundidéer och få information om vår politik eller om du vill aktivt delta i vår politiska verksamhet.

Du anmäler dig antingen via vår hemsida www.socialdemokraterna.se/tyreso eller ring 712 80 30.

Socialdemokraterna

I höst öppnar Tyresös nya digitek

IT I höst kommer Tyresö kommuns nya Digitek att dra igång sin verksamhet. Med små robotdatorer, green screens och andra digitala verktyg och litteratur ska Digiteket göra teknik och programmering mer förståeligt och tillgängligt för barn och elever 1–16 år i kommunen.

Förskolan och skolan har i sina styrdokument en uppgift att förbereda barn och skolungdomar för ett allt mer digitaliserat och datoriserat samhälle och rusta dem med adekvat digital kompetens. Barnen ska lära sig hur maskiner och datorer fungerar och är programmerade samt om digital källkritik. För att på bästa sätt nå ut med denna kunskap behövs fysisk teknik som barnen själva får programmera och förstå, teknik som i många fall är allt för kostsam för enheterna.

Likvärdig skola

För att alla kommunens barn och elever ska få tillgång till samma utbildningsmaterial, och nå upp till målet om en likvärdig skola, vill nu kommunen tillgängliggöra små robotdatorer och annan teknik i sitt nya Digitek. Digiteket kan liknas vid ett bibliotek med skillnaden att man istället för endast böcker också tillhandahåller teknik för utlåning.

– Det är viktigt för barn att lära sig vad hela digitaliseringen faktiskt innebär, alla kommer inte att arbeta som programmerare sedan, men vi vill skapa en förståelse för vad som är programmerat och hur hela digitaliseringen påverkar vårt samhälle. Det är

Peter Jansson, it-utvecklare på resurs- och utvecklingscentrum och digiteket, Sara Vikslund, IT-strateg på barn och utbildningsförvaltningen. FOTO: TYRESÖ NYHETER

ytterst en demokratifråga, om man inte förstår hur datorer och teknik är uppbyggt och vad man kan åstadkomma med dessa, blir det svårare att kunna ta tillvara sina rättigheter, säger Sara Vikslund, IT-strateg på barn och utbildningsförvaltningen.

Utbildningspaket

Tekniken kommer att lånas ut till förskolor och skolor i form av

utbildningspaket. Ett utbildningspaket kommer antingen att innehålla robotdatorer som man ska programmera eller annan teknik för att öka kunskapen om digitalisering.

Anpassad svårighetsnivå

Läraren kan anpassa svårighetsnivån på programmeringen i utbildningspaketet utifrån vilken svårighetsnivå man vill lära ut och

var barnen och eleverna befinner sig kunskapsmässigt.

– Barnen och eleverna kommer exempelvis kunna lära sig programmera Microbits, styra datorer/chromebooks med MakeyMakey och få insikter om hur bild och video kan manipuleras, säger Peter Jansson, it-utvecklare på resurs- och utvecklingscentrum och digiteket.

Tyresö klättrar i arkitektur-ranking

BYGGNADER Tyresö klättrade i år från elfte till nionde plats i HSB och Sveriges Arkitekters lista över Sveriges bästa arkitektkommuner. Tyresö är nu tredje bäst i stockholmsområdet.

– Det är jätteroligt att vi fortsätter att förbättra vår position. Alla har olika preferenser när det gäller arkitektur, men det finns vissa kärnvärden som kåren uppmärksammat att vi strävar mot på ett bra sätt. Det ska vi fortsätta med!

säger planchef Heléne Hjerdin i ett pressmeddelande på Tyresö kommuns hemsida.

Bedömningen görs genom att frågor ställs till privat och kommunalt anställda verkamma arkitekter som får bedöma kom-

munerna utifrån ett antal index och kriterier, bland annat; bemötandet och dialogen med kommunens personal, kommunens engagemang för att utveckla arkitektoniska värden, om kommunen ser plan- och bygglovsfrågor som en strategisk fråga för kommunens utveckling, samt om kommunen är nytänkande och har en vilja att pröva nya lösningar.

Totalt har 88 kommuner bedömts ha tillräckligt underlag för att vara med och tävla om titeln "Sveriges bästa arkitektkommun"

Tyresös omdöme i sin helhet: "Tyresö har stärkt sin position något i årets undersökning. 2018 placerade sig Tyresö på plats elva och i år placerar man sig alltså på plats nio.

Byggnad, administrativa rutiner och lagefterlevnad

Tyresö skulle kunna placera sig betydligt högre om det inte vore för byggnad, rutiner och lagefterlevnad. I detta delindex klättrar sig Tyresö endast på plats 35. Det

finns olika orsaker till den låga placeringen. Byggnad i relation till det långsiktiga flyttnettet är likt tidigare år relativt svagt. Vidare är också andelen påbörjat byggande i relation till det planerade förhållandevis lågt. Vi kan också konstatera att det inte verkar finnas tydliga policys och strategier för arkitekturen i kommunen, vilket ger låga (inga) poäng i bedömningen.

Arkitektkårens bedömning

Arkitektkåren ger emellertid goda omdömen om Tyresö kommun. De privatanställda arkitekterna ger i år betydligt bättre omdöme och poäng till kommunens arkitekturkompetens men även när det gäller bemötande, dialogklimat, engagemang och nytänkande. I detta delindex klättrar Tyresö från en elfte till en femteplats"

Nedan kan du läsa mer om bedömningen:

<https://www.arkitekt.se/app/uploads/2019/07/%C3%85retsarkitekturkommun-2019.pdf>

Arkitekturen i Tyresö centrum.

FOTO: TYRESÖ NYHETER

Författarbesök: Arkan Asaad

BOK 2011 debuterade författaren Arkan Asaad med Stjärnlösa nätter, en roman som byggde på hans egna erfarenheter av att bli bortgift mot sin vilja vid 18 års ålder. Boken fick ett enormt genomslag. Nu är han aktuell med Bortom solens strålar. Arkan Asaad är född 1980 i den kurdiska delen av Irak och kom till Sverige 1984. Den 5 oktober klockan 13–14 i biblioteket i Tyresö centrum.

Är du intresserad av att följa med i Tyresöpolitiken?

POLITIK Du har möjligheten att följa Tyresös kommunfullmäktige möten, direkt eller i efterhand på kommunens hemsida. Kommunfullmäktige hålls ungefär en gång i månaden under hösten och våren och är ett forum där politiker frågas ut, diskussioner först och nya politiska förslag presenteras.

Tyresö växer!

POPULATION Befolkningen i kommunen fortsätter att öka och uppgick den sista juni till 48 338 personer. En ökning med 334 personer sedan årsskiftet. Kommunen räknar med att befolkningen kommer att öka med cirka 600 personer årligen de kommande åren.

Nytt minibibliotek på kulturskolan

LITTERATUR För att främja läsande och läslust bland unga har Kulturskolan gjort i ordning ett nytt minibibliotek. I kulturskolans väntrum kan elever på kulturskolan låna böcker utan lånekort. På kommunens hemsida kan barn i åldern 5–19 anmäla sig till kulturskolans kurser i bland annat teater, bild och olika instrument.

Ungdomsresa till Skara Sommarland

RESA Helgen den 17–18 augusti åkte Tyresö fritidsgårdar till Skara sommarland. Skara sommarland är en nöjespark med vattenrutschkanor och andra roliga aktiviteter både i vatten och på land. Resan vände sig till ungdomar som ska börja årskurs 7 eller är äldre. Fritidsgården stod för resa och boende i stuga. Antalet platser var begränsat och anmälan till att åka togs emot enligt principen "först till kvarn".

Visste du?

MILJÖ Att du på kommunens hemsida; tyreso.se/e-tjanster kan se när ditt hushålls-, trädgårds- och matavfall samt slam hämtas? Tjänsten är under utveckling så att du senare även ska kunna utföra VA- och renhållningsärenden där. Du kan även se över fakturor från kommunen på till exempel barnomsorg och bygglov.

Tillsammans för Granän

I projektet "Tillsammans för Granängsringen" har under sommaren 40 ungdomar rustat upp i Granängsringen. Tyresö Nyheter besökte "Ringens" när sommarjobbarna målade en gångtunnel i egenvalt motiv.

Avi Das, projektledare.

FOTO: TYRESÖ NYHETER

– Vi jobbar för att göra områden mer trygga och trivsamma. Att få sitt första sommarjobb är en bra fot in på arbetsmarknaden och att kunna göra det genom att vara med och förbättra sitt område är jättebra. De oljar bänkar, rensar sly och ogräs, bygger fågelholkar och målar gångtunnlar. Vi hjälper till med referenser och CV efter anställningen här, säger Avirup Das som är projektledare i Tyresö. Han började själv som sommarjobbare i projektet i Vårby gård.

– Första dagen satsar vi på teambuildning, ungdomarna får arbetskläder, vi går runt till olika platser i kommunen och går igenom de regler vi har och skriver kontrakt på att de ska följa dem. Det handlar om att man ska komma i tid, lyssna med mera. Vi pratar också om att de ska föra

vidare vad de gör till andra som bor i området, det är svårare att klottra på något som man vet att ens kompis varit med och gjort i ordning.

Det märks att ungdomarna har stor respekt för "Avi". Så fort instruktioner om en ny uppgift ges stängs musiken som fyller gångtunneln av och hörlurar tas ut, mobiler läggs undan.

Idag är uppgiften att måla projektets tredje och sista gångtunnel. Designen har ungdomarna den här gången fått bestämma själva och kommit fram till en blå bakgrund och "kast-målning" runt konturer av människor.

Projektet som började som "Tillsammans för orten" har spridit sig till flera kommuner runt om i länet och i år är Tyresö och Västerhaninge nya på listan av projekt.

I Tyresö är Tyresö kommun och Tyresö bostäder partners. Flera andra aktörer som kvinnojouren, polisen, kyrkan och fritidsgårdarna gör också besök för att berätta om sin verksamhet för ungdomarna. Sommarjobbarna har också fått besöka brandstationen och gå en kurs i HLR.

– Det roligaste är att måla! Säger Tima, 16, som hittade tillsammans för Granängsringen genom en skoluppgift. Att rensa sly och ogräs är sådär, haha. Jag har fått flera nya vänner och det är roligt när folk uppskattar det vi gör, de bjuder på fika och man märker att de gillar det vi gör. Man blir väldigt besviken när det vi har gjort förstörs, det som vi lagt så mycket tid på.

Tima syftar på att en av gångtunnelnarna bara några dagar efter färdigställandet utsattes för klot-

ter. När denna artikel skrivs är det inte åtgärdat, men enligt Avi ska det göras de närmaste dagarna.

– Vi har fått många besök, det kommer någon varje eller varannan dag. Kommundirektören, chefen för Tyresö bostäder, politiker med flera. Det är jätteroligt, de har hjälpt till att rensa sly och ogräs. Att gå HLR-kursen och få intyg på det var en av höjdpunkterna, säger Jakob 16, som just är i färd med att kasta färg på gångtunnelns vägg.

Enligt Avi är förhoppningen att kunna fortsätta projektet även nästa år.

– I år är det uppstart, vi har 40 som jobbar istället för 60. Alla inblandade har varit väldigt nöjda så jag ser positivt på att vi kan köra nästa år med och då med fler platser.

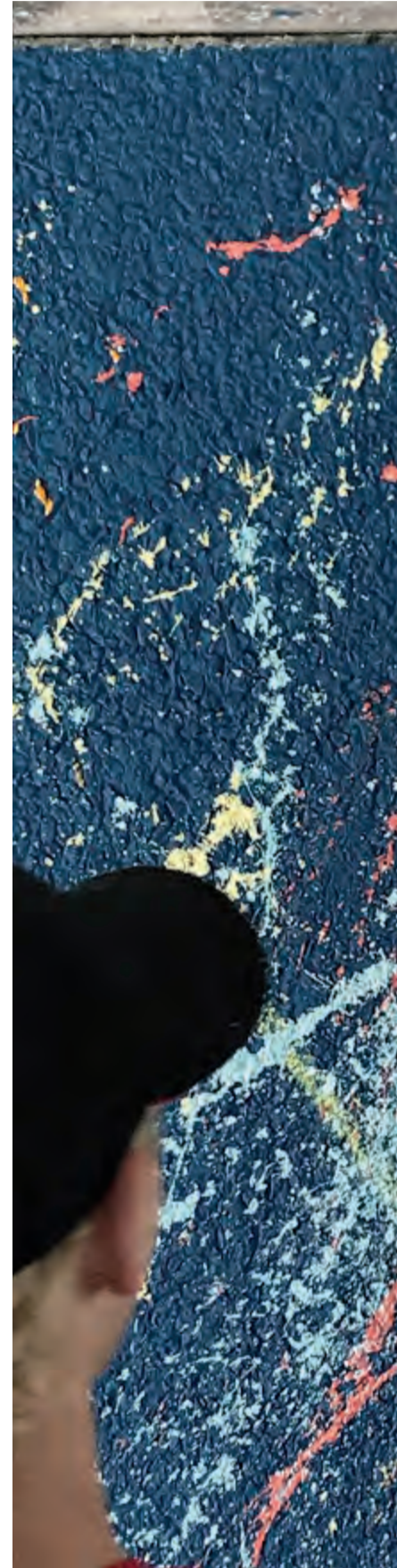
□□□

Färgkastning i gångtunneln.

FOTO: TYRESÖ NYHETER

Tillsammans så klarades färgsättningen.

Tryggare Granängsringen lockade

MÖTE Det var i slutet av augusti som arbetet för ett tryggare Granängsringen drog igång på allvar. Det var också det första uppdraget som kommunstyrelsens ordförande Anita Mattsson (S) gav kommundirektören och projektet har som mål att öka just tryggheten i kommunens största bostadsområde.

– Vi har sett och hört att många som bor i området är oroliga och att det varit så länge, säger Anita Mattsson. Så kan vi inte ha det. Vi får inte blunda för en växande kriminalitet som också drar in de

unga på fel spår. Det här är ingen kvick fix utan det behövs varaktighet i olika insatser. Det kräver en samverkan mellan många delar i samhället. Allt från rent kommunala till föreningar, företag, bostadsbolag och kultur. Vuxenärvaron behöver stärkas.

Det var över 50 deltagare på mötet som fick lyssna och bidra till det fortsatta arbetet med sina idéer.

En inspiratör som bjudits in var Patrik Derk, tidigare vd för bostadsbolaget Telge Hovsjö i Södertälje. Med nio års erfarenhet av arbetet i det bostadsbolaget

och därefter stadsdelsdirektör för Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning kunde han ge en bra bild av olika insatser och behovet av att agera snabbt och vara långsiktig.

– Nästa steg är att sammanställa idéerna och bjuda in fler till samarbetet, berättar Tomas Olausson, chef för fritidsgårdarna i Tyresö och även samordnare för Ett tryggare Granängsringen. Bland annat vore det bra med fler företag och vi ska bygga på de idéer som redan finns och se vad vi kan göra på kort och på lång sikt.

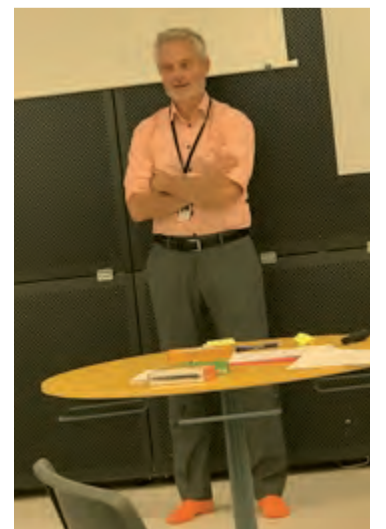
□□□

Patrik Derk, inbjuden talare.

Många deltog på mötet.

Stefan Hollmark, kommundirektör.
FOTO: TYRESÖ NYHETER

ngsringen!

FOTO: TYRESÖ NYHETER

Kommunen köper Hällberga

MARK Kommunen köper fastigheten Hällberga i Nyfors för kunna styra utvecklingen och karaktären på området när det bebyggs. Beslutet togs på kommunstyrelsen i tisdags.

FOTO: TYRESÖ NYHETER

Kommunen äger sedan tidigare andra fastigheter i området där det enligt detaljplanen ska byggas bostäder. Investeringen kommer i slutändan spara kommunen pengar eftersom man då kan samordna bebyggelse på de andra, mindre fastigheterna och på så sätt få bättre ekonomi i projektet och inbringa större intäkter till kommunen. I och med förvärvet

återgår även det k-märkta torpet på Hällberga i kommunens ägo.

– Nu kan vi som kommun lättare styra hur det som byggs i Hällberga ska se ut och behålla områdets karaktär jämfört med om fastigheten gått till en privat ägare, säger Anita Mattsson (S) kommunstyrelsens ordförande.

□□□

Ingen masshantering och stenkross på Storängen

MILJÖ Den 28 augusti fattade hållbarhetsutskottet beslut om att kommunen ska upprätta en handlingsplan för lokal masshantering för Östra Tyresö. Inriktningen för den nya handlingsplanen är att masshanteringen i huvudsak ska bedrivas på den befintliga anläggningen vid Strandallén. De tidigare förslaget om att förlägga en masshantering och stenkross på Storängen i Raksta, är därmed inte längre aktuellt.

Marie Åkesdotter (MP), Anita Mattsson (S) och Mats Lindblom (L).

FOTO: TYRESÖ NYHETER

Utbyggnaden av Östra Tyresö och andra delar av Tyresö fortsätter. Med denna utbyggnad uppstår mängder av massor som måste tas om hand och behandlas. Enligt kommunens beräkningar behövs det cirka 3 500 transporter för varje 5 kilometer vägutbyggnad. Att behandla dessa massor lokalt istället för på annat håller sparar, enligt kommunens tjänstepersoner, CO₂-utsläpp och pengar, vilket de framhåller som positivt.

– Beslutet innebär att masshantering med stenkross vid Storängen inte kommer på fråga. Vi vill samla mer av masshanteringen vid Strandallén, där vi redan idag bedriver verksamhet. Vår lokala

masshantering ger många positiva effekter på miljö, klimat och hälsa. Dessutom minskar kommunens kostnader med mångmiljonbelopp varje år.

Skönt att ge tydligt besked

Det känns också skönt att kunna ge Rakstaborna ett tydligt besked i frågan om stenkrossen, Marie Åkesdotter (MP), ordförande i hållbarhetsutskottet.

– Liberalerna har hela tiden varit tydliga med att vi inte var beredda att utsätta Tyresta nationalpark, bebyggelsen i Raksta och båtklubbarna vid Uddbyviken för buller, stendamm och tunga transporter. Nu ger vi förvaltningen ett

nytt uppdrag för att hitta en bättre lösning för en miljömässigt hållbar utbyggnad av östra Tyresö, säger Mats Lindblom (L), kommunstyrelsens vice ordförande.

Bra återanvändning

Kommunstyrelseordförande, Anita Mattsson (S), är nöjd över beslutet.

– Vi är mycket nöjda med den nya inriktningen för återanvändning av massor. Att återanvända massor när man bygger nytt är en del i vårt arbete med att återanvända våra naturresurser på det mest effektiva sättet och bidrar till det cirkulära systemet.

□□□

Svenska sjöräddare smiter från jobbet.

I Sverige har vi 2 300 frivilliga sjöräddare som jobbar ideellt, utan att få betalt för sin insats. De flesta har två jobb, ett med lön och ett utan. Så tack alla arbetsgivare som låter dem släppa allt för att rädda liv till sjöss när larmet går. Läs mer på sjoraddning.se

FRIVILLIGA SJÖRÄDDARE SEDAN 1907.

SJÖRÄDDNINGSSÄLLSKAPET

Vi har 90-konto och kontrolleras av Svensk Insamlingskontroll.

Tyresöförfattare nominerad till Crimetime Awards

Tyresöförfattaren Helena Dahlgren kan vinna en Crimetime Award.

FOTO: NIKLAS WENNERGREN

PRISCHANS Tyresöförfattaren Helena Dahlgren kan vinna en Crimetime Award för sin senaste bok i serien om Ödesryttarna, *Legenden vaknar*. Hon är nominerad i kategorin Årets barndeckare, som delas ut till en svensk författare som skriver deckare eller spänning för barn mellan 6 och 12 år.

För att bli nominerad ska man genom sin utgivning ha bidragit till att öka barns intresse för böcker och läsning. Tidigare har storheter som Kristina Ohlsson (senast aktuell med *Mumiens gåta*), Åsa Larsson, Ingela Korsell och Henrik Jonsson (PAX-böckerna) samt Elias och Agnes Wåhland (*Handbok för superhjältar*) vunnit priset.

Publikens röst väger tungt

De som kan vinna barnpriset i år är – förutom Helena – Martin Widmark och Helena Willis för *LasseMajas deckarhandbok*, Sara Lövestam för *Gruvan*, Carin Gerhardsen och Petter Lidbeck för *Ett annat jag: Projekt Gemini* samt Petrus Dahlin och Johanna Kristiansson för *Vattenlandet*. Crimetime Award instiftades 2015 av deckarfestivalen Crimetime Gotland. Syftet med priset är att sprida spänningslitteraturens kraft. Vinnaren tillkännages på Bok- och biblioteksmässan i Göteborg den 28 september. Vinnarna i kategorierna Årets deckardebüt och Årets barndeckare utses av en jury, men publikens röst väger lika tungt som en juryröst.

Hur känns det?

– Det känns naturligtvis helt fantastiskt, svarar en glad Helena. Jag har suttit och skrivit på del

tre av Ödesryttarna hela sommaren medan hela världen har haft semester – det är åtminstone så det har känts. Författaryrket kan vara ensamt och ganska slitigt ibland, då är det underbart att få så fin respons på det man gör! Och motiveringen gjorde mig så lycklig att jag överväger att tatuera in valda delar av den.

Och motiveringen lyder ...

Ja, hur lyder motiveringen?

Helena skrattar och scollar på telefonen (uppenbarligen har hon inte lärt sig texten utantill än).

– Motiveringen lyder: "Spänning, mystik och magi. Över 30 000 exemplar sålda i Sverige, flera noveller och en tredje bok på gång, och projektet bara växer. Temat är systerskap. Men också att ta fansens passion på allvar. Alla häst- och ridtermer gör det ännu mer äkta. Det är välskrivet, litterärt, med vackra miljöbeskrivningar och fördjupade karaktärer som vi bryr oss om. Vi älskar den nydanande korsbefrukningen mellan litteratur och spel. Författaren har utvecklat en spelvärld, som många älskar, till något mycket större."

Coolt.

– Eller hur! Jag blev särskilt glad över att man lyfter fram det litterära, för det är nog många som fördomsfullt väntar sig något helt

annat från en bokserie som bygger på ett onlinespel. Men jag har verkligen jobbat hårt på tonen och språket, och det är fantastiskt att det uppmärksammas så här.

Vad tror du om vinstchanserna?

– Åh, det har jag faktiskt inte tänkt så mycket på. Jag är så glad bara över att vara nominerad! Det är riktiga giganter jag tävlar emot dessutom, så jag känner mig extremt ödmjuk inför det ... men det är klart att det vore kul. Om Tyresö Nyheterets läsare vill se en tyresöförfattare som vinnare på Bokmässan får ni hemska gärna rösta på mig!

Och hur röstar man?

– Det gör man här, och ni har fram till 13 september på er! <https://bokmassan.se/hem/crimetime-goteborg/nominerade-crimetime-award-2019/>

Vad händer framöver?

Slutligen, vad händer i höst för din del?

– Först och främst kommer jag att redigera Ödesryttarna 3: *Mörkret faller*, som utkommer i februari. Sedan släpps en helt nyskriven novellsamling om Ödesryttarna, *Berättelser från Jorvik*, i november. Jag kommer även vara ute en del och prata på bibliotek och har bland annat en skivworkshop för barn på Handens bibliotek den 30 oktober. Och så blir det bokmässan, såklart! Jag ska vara där både som författare och moderator, det blir kul!

Niklas Wennergren

Varje dag drabbas ett barn av cancer. Men det finns hopp.

Swisha till 90 20 900 och stöd forskningen. Tack.

90 SVENSK INSAMLINGS KONTROLL

BARNCANCER FONDEN

Tredje upplagan av Run of Hope

LÖPNING Den 21 september är det dags för tredje upplagan av välgörenhetsloppet Gudö Run of Hope. Loppet anordnas till förmån för Barncancerfonden.

Du kan välja att springa 1, 3, 5 eller 10 kilometer och start och mål är vid den så kallade "militärbron" vid över inloppet till sjön Tyresö-Flaten. Anmälan kan hittas på Barncancerfondens hem-

sida genom att klicka sig fram till "Run of Hope".

På sträckorna 3, 5 och 10 kilometer kommer tidtagning ske och resultat sammanställas för de som vill. Priser för goda prestationer och utlottningar kommer även att delas ut.

Gudö Run of Hope nominerades i den av kommunen anordnade Kultur- och idrottsgalan

i kategorin "Årets initiativ". Arrangörerna bakom loppet är Gudö sportklubb och alla intäkter går oavkortat till Barncancerfonden. Det finns även möjlighet att donera en summa utan att springa själva loppet. Målet för insamlingen har satts till 200 000 kronor. I skrivande stund har de samlat in 33 900 kronor och 766 platser finns kvar.

Förra året deltog 500 personer och loppet gav cirka 140 000 kronor till Barncancerfonden.

□□□

Fakta om barncancer

- Varje år drabbas 300 barn av cancer i Sverige.
- Barncancer är den vanligaste dödsorsaken för barn mellan 1 och 14 år.
- Tack vare framgångsrik forskning överlever idag 85 procent av de barn som drabbas. Det är bra – men inte tillräckligt.
- Barncancerfonden är den enskilt största finansören av barncancerforskning i Sverige.
- Barncancerfondens vision är att utrota barncancer. För att det ska bli möjligt krävs att mer pengar samlas in för att finansiera den livsviktiga forskningen.

Start och mål var bron över Gamelström.

FOTO: TYRESÖ NYHETER

Tyresö Teaterförening

FOTO: TYRESÖ TEATERFÖRENING

– en kulturgärning

SKÅDESPEL I mars i år satte Tyresö teaterförening upp föreställningen Tyresöspelet för nionde gången. Och det var i den föreställningen det hela började för länge sedan.

Året var 1985 och Sven Lionell hade skrivit historien om Tyresös framväxt från 1600-talet till våra dagar. Elisabeth Sellergren tonsatte det hela och det blev en färgsprakande musik- och dansföreställning.

Spelplatsen var Tyresö slotts borggård där scen, läktare och en orkesterpaviljong byggdes upp. Då fanns inte Tyresö Teaterförening ännu. Det skulle dröja till 21 oktober 1987 i samband med att man satte upp Tyresöspe-

let i egen regi. Ordförande blev Barbro Lavett och sekreterare Maj-Lis Anderstedt. Genom åren har det blivit en hel del föreställningar. Förutom Tyresöspelet har föreningen satt upp ett flertal revyer och teaterföreställningar till exempel Hemsöborna, Cirkus Bombibitt och Barnteater.

Sedan sex år tillbaka är Christina Storfeldt Bowen ordförande i föreningen där hon även varit aktiv skådespelare och fixare i 16 år.

Vad gör teaterföreningen?

– Vi genomför olika uppsättningar som till exempel Tyresöspelet, första gången 1985 och senast i mars 2019 Bollmoradalens kyrka, uppsättning av Hemsöborna ute på Notholmen och gästspel på Gotland, revyer och barnteater med mera.

– Vi har också kurser i olika former av teaterteknik och framställan, liksom i regi och annat som hör teatern till. Några medlemmar skriver nytt material som vi kan framföra.

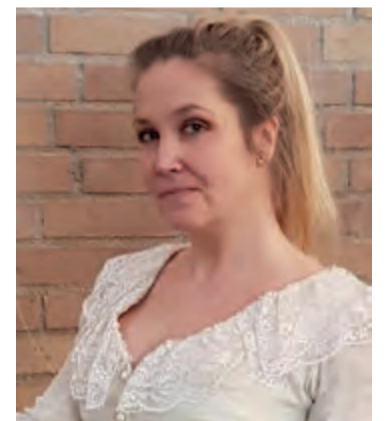
– Våra medlemmar är både från Tyresö och andra kommuner i Stockholmsområdet. Majoriteten

är kvinnor. Barn till aktiva medlemmar medverkar också i olika spel. Åldersspannet 5 till 85 år. Möten och repetitioner hålls mestadels i Kvarnhjulet eller hemma hos varandra.

Har ni något projekt på gång?

– Vi har en önskan om någon typ av uppsättning under sommaren 2020 och planering för det pågår för närvarande. Det är för tidigt att utlova något, men det är styrelsens mål just nu. Vi vill hitta någon lättsamt med mycket både skådespel och sång som alltid har funnits med i våra föreställningar.

□□□

Christina Storfeldt Bowen är ordförande i Tyresö teaterförening.

FOTO: KICKI LUNDGREN

TN-doktorn: Sommaren lämnar över till hösten

Lena Hjelmérus är pensionerad överläkare, specialist i geriatrik och diplomerad i palliativ medicin. Hon är även St Lukasterapeut. Kunnig och engagerad i äldrevården i Tyresö. Radiomakare vid Tyresöradion.

Efter en lång sommar kommer den klara höstluften. Jag ser och noterar skolbarnen med nya ryggsäckar, äpplena som fallit i gräset, flyttfågelsträcken. Urban, jag och hunden lämnar fritidshuset och landet och återvänder till vardagen. Vad minns du från din sommar? Badplatserna, grillkvällen, cykelturen? Inte alla minnen är trevliga, det finns stukade fötter, insektsbett, cykelstölder men när man försöker summera tränger sig det trevliga på. Ekorrungen som flyttade in i stora granen är ett exempel. Hunden tittade förvånad på yrvärdet som for upp och ner. En stor nötskrika som presenterade sig i närbild har jag bara sett på fågelplanscher förut. Häcken som dignade av aroniabär. Alla trevliga människor som jag träffat i sommar, tack för att ni finns. Sommaren är för de flesta återhämtningens tid. Ljuset på kvällar och nätter, solen och skuggan dagtid skapade avslappningstid och promenadtid.

Hösten kommer ofta med så mycket oro, depressiva tankar bryter lätt fram och i min hörna på Tyresöradion kommer sidekicken Leif och jag i höst att prata om oro, ångest, cancersjukdomar och dylikt. Du får gärna skicka frågor, synpunkter och kommentarer till info@tyresoradion.se. På P1 sänds *Tendens-kortdokumentärer*, flera handlar om ångest och psykisk ohälsa hos unga. En annan långkörare, Verkligheten i P3, sänder också tankeväckande program om oro och livskriser med målgrupp yngre och unga vuxna. Dagens digitala teknik gör det enkelt att hitta många spännande program. De ovan nämnda är bara ett axplock. Genom att ta del av andras berättelser och inspireras av konstruktiv problemlösning får du motmedel som hjälper dig att överleva höstmörkret utan att sugas in i malströmmen. Jag vet att många sömnlösa lyssnar på nätterna. Vi på Tyresöradion har ambitionen att möta alla lyssnare där ni befinner er just nu, även den som är vaken av oron.

I somras drabbades jag av ett citat som sitter på en kylskåpsdörr hos en god vän. "Oro är den ränta vi betalar när vi lånar bekymmer från morgondagen". Jag vet inte ursprunget till citatet, men det räcker att veta att man kan ha det på sin kylskåpsdörr. Väldigt mycket oro är faktiskt obefogad oro. Ett annat citat som nyligen fanns i en av våra dagstidningar och på Twitter, kommer från Olof Lagercrantz, legendarisk chefredaktör på Dagens Nyheter. Jul-afton 1968 skrev han "Kan vi komma överens om att rädslan är problemet framför andra, borde vi samtidigt kunna komma överens om att vara på vår vakt emot den, misstro den, misstro oss själva då vi är rädda. Tänk efter! Hur många larmrapporter har inte kommit från vår egen västliga värld detta strax gångna år. Så många profetior om våld, så mycken rädsla".

Visst lever vi i en annan tid med gängkriminalitet, dödsskjutningar, ekonomisk oreda, nåthet och troll på sociala medier men vi får inte tappa hoppet. Med sommaren återhämtning i bagaget tar vi oss in i hösten och det är faktiskt fortfarande sommardag på klockan, nattmörkret har inte kommit slagit till än och äpplena doftar gudomligt.

"Med sommaren återhämtning i bagaget tar vi oss in i hösten."

□□□

Cordero bakom Hanvikens seger

FOTBOLL Fjärdeplacerade Hanvikens SK tog emot tabelljumbon Tullinge TP, på ett mer än lovligt blåsigt Trollbäcken under lördagen. Trots skillnaden i tabellen så var det gästerna Tullinge som var vassast inledningsvis.

Hanviken hade problem i försvarslinjen med ideliga bollar bakom mittbackarna David Quist och Pontus Hasselheim. Theo Bengtsson hade bland annat ett väldigt bra läge som han, helt fri med Fabian Mattsson placerade långt både utanför och över.

Tullinges oförmåga framför målet blev Hanvikens smala lycka och det kan vara en av hemligheterna till att laget ligger i botten av tabellen. 30 minuter in i matchen visade dock HSK var det så kallade skåpet skulle stå. Elvir Spahovic växelspelade med Nicolas Cordero till höger i straffområdet. Cordero chippade därefter snygg bollen över låret på Toprak Vural och slet sig loss ned till kortlinjen, där han serverade ett inlägg till Lamin Sanneh, som snyggt nickade in bollen.

Bara minuterna efteråt hade erfarna mittbacken Pontus Hasselheim en boll över mållinjen men det målet dömdes bort. Annars var Nico Corderos bicycleta den första halvlekens största behållning. En hörna gick tillbaka till Marek Dabrowski som hittade Cordero i den bortre delen av straffområdet. Dessvärre så gick avslutet rakt på Mattias Skog i Tullinge-kassen.

16-åriga Gustav Möller var i det närmaste felfri på sin vänsterbacksposition. FOTO: CLAUS MEYER

Cordero: Nico Cordero var inblandad i alla tre målen och gjorde själv sitt femtonde för säsongen. FOTO: CLAUS MEYER

Hanviken hade det tungt i motvinden. Kanske inte så mycket med motståndet men man det var svårt att få igång något planmässigt spel. I rejäl medvind i andra halvlek fick man ett större övertag spelmässigt. Samtidigt så var Tullinge hela tiden farliga i kontringsspelet. Med knappt 30 minuter kvar tvingade Jesper Vesterlund, Fabian Mattsson att sträcka ut hela sin längd på ett väldigt farligt skott. Mattsson knep dock chansen vid stolproten.

Två minuter senare smällde Olle Bergren bollen i Hanvikens överliggare, men när det såg som ljusast ut för gästerna så klev Cordero återigen in i handlingen. Ska vi tala filmspråk så hade han väl inte haft så väldigt många repliker sedan 1-0 målet.

Ett inspel från höger når Cordero fem meter utanför straffområdet, som hoppar över bollen till en bättre placerad Robin Söderstedt, som skjuter bollen ribba in och upp i krysset.

– Jag ropade till Nico att släppa

bollen och sedan var det bara att sätta foten till, säger en synnerligen nöjd Söderstedt till TN efter matchen.

Med 15 minuter kvar att spela så släckte Cordero ner biosalongen med ett makalöst fräckt mål. Vissa på läktarplats hade väl mer än en gång gnisslat tänder åt Corderos soloräder under matchen men denna gång slet han sig lös. Ensam med Skog så valde han att lobba bollen över den utrusande målvakten, som garanterat förväntade sig ett skott.

HSK vinner utan att direkt imponera och ligger bra med i toppstriden.

– Jag säger som alla andra. Vi tar en match i sänder så får vi se hur långt det räcker, säger Söderstedt diplomatiskt.

Viken har endast tre poäng upp till serieledning, med ett bra spelprogram kvar. Dessutom så har man serieledande Trosa/Vagnhärad kvar att möta på hemmagraset.

Niklas Wennergren

Svararvägen 2-4, Skogås (Länna industriområde)

Postadress
Box 2015
135 02 Tyresö

Tel. 08 742 00 60
faktorn@rhtryck.se
www.rhtryck.se

RHtryck
Totalleverantör av trycksaker

MOTOR & ALLSERVICE
VENDELSÖ, V 89 TROLLBÄCKEN TEL. 08-798 99 77
Försäljning och service av
cyklar och mopeder. Maskiner
för tomt och trädgård året
runt. Nu även fiskeredskap.
Tel 798 99 77
www.motorallservice.com

Allt inom mark- grund-
och VA-anläggningar

Bil & Schakt Stockholm AB
Tel. 0708-770 313 • www.bilschakt.se

**I nästa tidning
är det kanske
ditt företag
som syns här?**

annons@tyresonyheter.nu

**Alléplans Pizzeria
Trollbäckens C
(Kumla allé 2)**

**Servering
och avhämtning**

www.alleplanspizzeria.se

08-712 22 40

Hattrick i hattrick för Malin på åtta dagar

FOTBOLL Tyresös damlag går fram som en slårtermaskin i Division 1 södra Svealand den här hösten och någon som verkligen har hittat målformen i höst är Frida Thörnqvist. Hon leder skytteligan i serien tillsammans med Älvsjös Malin Nyberg, men då har Thörnqvist spelat fyra matcher mindre.

Nu har hon dessutom lyckats med den unika bedriften att sänka tre hattrick på åtta dagar. Det hela startade mot Enskede IK där hon gjorde tre av fyra mål i en match som TFF vann med 4-2. I onsdags var det dags för semifinal i Victoria Cup mot Mälardalens IK och även där så tryckte den kraftfulla forwarden in tre mål.

Fullbordat hattrick

I lördags så fullbordade hon sitt hattrick i hattrick sedan hon skjutit Tyresö till pausledning med 3-0 på 38:a minuter. Tyresö vann matchen med 4-2 till slut.

– Hon är i en fantastisk form och har ett sådant självförtroende just nu. Det är nästan så att hon inte går att stoppa, säger tränaren Victoria Sandell.

– Det vi har jobbat med är att hon hela tiden ska ta sig till "nästa kon." Att så fort hon släpper bollen ska ta sig till en ny spelbar position, fortsätter Sandell, som naturligtvis enbart har gott att säga om sin adept.

Hoppas formen håller i sig

Efter att ha vunnit skytteligan i stor stil när TFF tog steget upp till Ettan för tre år sedan har hon vandrat mellan yttermittfält och forwardsrollen, men i år så har hon enbart spelat topp tillsammans med Maria Poli. Ett samarbete som bara går bättre och bättre för varje match.

– Ja, det är ju inte utan att man tänker på vad som kunde ha hänt om hon inte varit skadad i våras. Det är i de matcherna när hon varit borta som vi har förlorat poäng, avslutar Sandell.

Huruvida hon själv gjort tre hattrick på tre matcher kan Sandell inte riktigt komma ihåg, och det kan man förstå om man gjort 20 mål i Allsvenskan.

Nu hoppas vi att målformen håller i sig fram till matchen mot AIK den 18 september.

Niklas Wennergren

Målmedvetet arbete av Frida Thörnqvist.

FOTO: CLAUD MEYER

Tyresö United vann tufft derby

FOTBOLL Det blev precis som i våras, att Tyresö United drog det längsta strået, när årets andra Bollmoraderby spelades på Trollbäckens IP. I våras vann United med 4-2 och den här gången med 2-1. Bollmora tog ledningen genom Sammy Bueno, men Allan Svensson och Dana Badjaht såg till att vända till Uniteds fördel efter två fasta situationer. Som vanligt var det en tuff match med en hel del gula kort.

Med fyra matcher kvar att spela så leder United serien men Örby skuggar med en poäng mindre. Enskede FF har tre poäng mindre men en match mindre spelad så det kan bli ett rafflande avslut på serien, där alltså United kan ta sin andra serieseger på två år.

□□□

SM-guld till Tyresö

FRIDROTT Hanvikens Alexander Nyman tog guld på Junior-SM på Slottskogsvallen i Göteborg. Som vanligt när det är Göteborg så varierade vädret mellan sol, spöregn och stormvindar, men Alexander lyckades bemästra vädrets makter och hoppa hela 14,49. Nyman låg efter försterankade Oscar Wiedenholt fram till den sjätte rundan då han slog till med nytt HSK-rekord och alltså kammade hem guld. Även i längdhopp plockade Nyman en medalj. I den grenen blev det brons.

□□□

Torpen – vägen till Tyresös rötter

Grändalstorp

Grändalen har varit dagsverks-torp under Rundmar från början av 1600-talet ända fram till förra sekelskiftet. När Tyresö gods marker avyttrades i början av 1900-talet köptes Uppgården av Stockholms stad och Nedergården av en privatperson. Uppgården är idag i Tyresö kommuns ägo. På Bodings karta från 1750 syns de två "Grändalstorp" tydligt: Grändal Uppgård och Grän-

dal Nedergård. I en bouppteckning från 1797 räknas torparens egendom upp: två kor, två får och en galtgris. Torparen Janssons hustru Anna Carlström lämnade efter sig något mer år 1837: en häst, en ox, sex kor, en tjurkalv, nio får och lamm samt två grisar. Under 1850-talet blev en torpare straffad "vid vatten och bröd för faders överfallande". Han fick 20 dagars fängelse.

Så här ser det ut idag.

FOTO: TYRESÖ NYHETER

Ett torp var en enkel byggnad med uthus för en häst, ett par kor, gris och höns. Torparen fick bo där och odla marken intill mot att han gjorde ett antal dagsverken åt markägaren. I början av 1800-talet fanns 45 torp i Tyresö. Systemet med torpare avskaffades 1943.

Liten åker vid Grändalen på 1940-talet. Ladan finns ej kvar idag och marken är igenvuxen. FOTO: TYRESÖ KOMMUN

På Gabriel Bodings karta från 1750-talet ser vi var Grändalstorp ligger.

FOTO: TYRESÖ HEMBYGDSFÖRENING

Källor: Mantalslängder och husförhörslängder, Tyresö hembygdsförening.

pågång

DET HÄNDER I TYRESÖ

TORS DAGSKLUBBEN

29/8–12/12, kl 15–17. Är du 9–13 år och gillar att skapa, spela spel och kanske träffa nya vänner? Kom till Torsdagsklubben! Ingen anmälan! Plats: Biblioteket i Tyresö centrum. Gratis. Arr: Tyresö kommun.

TYRESÖFESTIVALEN

14/9, kl 12–14. Välkommen till en festlig dag där tyresöbor, föreningar, lokalpolitiker och kommunala verksamheter samlas för dialog, prova på-aktiviteter och nöjen. Plats: Stadsparken. Arr: Tyresö kommun

BIO

17/9, 19–21. Bio Forellen visar filmen Downton Abbey med de populära karaktärerna från serien. Biljetter: 100 kr. Arr: Tyresö Filmförening.

JAZZ

17/9, kl 19. Bluesbandet Blues Connection kommer till restaurang Toscanini i Tyresö centrum för en helkväll. Adress Myggdalsplan 1. Inträde 120:-/150:-. Under 30 år gratis. Bordsbetällning: 712 10 40. Arr: Tyresö Jazz & Blues club.

HÖSTJAZZ

18/9, kl 14–16. Nu är det dags igen! Härlig jazz och dans med och till Tyresös tongivande jazzband. Entré: 60 kr inkl kaffe och kaka. CD utlottas på entrébiljetten. Plats: Nyforssalen, Kulturcentrum.

MINIBIOKLUBB

20/9, kl 15–16. Filmvisning som passar barn ca 2–6 år. Bli medlem i klubben på biblioteket. Fri entré. Fredagar klockan 15.00 på Biblioteket i Tyresö centrum. Arr: Tyresö kommun

STF Södertörn

Mejla din e-postadress om du vill ha information om våra aktiviteter: stfsodertorn@stfturist.se

Eller besök vår hemsida:

www.svenskaturistforeningen.se/vara-lokalavdelningar/stf-sodertorn/

Kom med i

Tyresöradios vänner!

Tyresöradios vänner har bildats för att stödja radion. Alla kan komma med.

Du betalar en symbolisk medlemsavgift på 300 kronor eller mer om du vill.

För medlemmarna ordnas olika träffar med radio som tema. Avgiften sätts in på postgiro 491 57 21-7. Glöm inte skriva namn och adress.

Varför vänta! Stöd Tyresöradion – kom med bland oss vänner!

TYRESÖRADION 91,4

Välkommen till vår radiohöst!

I den nya serien Radiomakarna Niklas Wennergren, Ann Sandin-Lindgren och Tyresöradios alla programmakare hälsar alla lyssnare välkomna till en spännande höst med många nya program varje vecka på 91,4 MHz. Det blir live-sändningar från höstens lokala fotbollsmatcher och även direktsändning klockan 12–17 från Tyresöfestivalen 14 september. Alla program går att lyssna till på tyresoradion.se eller via podd.

Anna Bågstams nya bok – Skuggspelet

Niklas Wennergren åker hem till tyresöförfattaren Anna Bågstam, hennes man Johan och deras dotter Astrid på Forudden och pratar om hennes tidigare boksuccéer och den nya boken "Skuggspelet" som kom ut innan sommaren. Återigen är det den unga civilutredaren Harriet som löser mord i Skånska Lerviken. Ett samhälle med 1 000 invånare men mycket hög mordfrekvens.

Lelleboken – hur gick det?

Få har kunnat undgå att Lelle Wiborgh släppte boken Lelleboken på försommaren. Frågan är nu hur det har gått med försäljningen? Vilka reaktioner har han fått? Vad säger bokhandeln, kunderna och Lelles medarbetare? I det här programmet följer vi upp hur det gått. Lelle Wiborgh och Jerker Pettersson i studion.

Snack om 70-talets musik

proggmusikerna verkligen spela? Och varför skulle man hata ABBA? Ann Sandin-Lindgren försöker hålla ihop programmen som också diskuterar varför tjejer ofta låtsades gilla killarnas musik.

Bergadrottningen i Sagornas skog

Gunnel Agrell Lundgren har träffat Bergadrottningen alias Marina Granlund som berättar om ett evenemang den första söndagen i oktober klockan 12–15 i Albyskogen. Alla barn och vuxna är välkomna att träffa Bergadrottningen. Hon berättar då om livet i skogen och om gamla tiders seder och bruk. Barnen får baka pinnbröd, gå på lina och grilla sin medhavda korb och får kanske möta björnen, raven och trollungar. Välkomna till Sagornas skog.

Två program med kommundirektören

1. Kommundirektören Stefan Hollmark samtalar med Catarina Johansson Nyman om stadsbyggnadsfrågor. 2. Han gör också ett eget sensommarpratarprogram. Det handlar om tur och talang, Tyresö och då speciellt projektet Tryggare Granängsringen.

Uppläsning av Brakskiten

Gunnar Olsson från Tyresö Teaterförening, gör bokinläsningsdebut genom att läsa in tyresöbon Roland Schütts självbiografiska bok Brakskiten. Den handlar om Rolands uppväxt i Vasastan där han möter både kärlek och tråkasserier. Ett nytt kapitel kommer varannan vecka under hösten.

Att vara nybliven pensionär!

Hur är det att gå i pension? Glädje eller bekymmer? De två programmakarna Catarina Johansson Nyman och Ann Sandin-Lindgren diskuterar det med Dr Lena Hjelmérus som också är utbildad terapeut. Alla tre har gått i pension under våren. Vad ska man syssla med? Vem är man om man inte längre jobbar?

Höstens program SeniorNet Tyresö

Carl-Olof Strand ordförande i SeniorNet Tyresö och Eva Blommegård vice ordförande berättar om höstens intressanta och välmatade program. Dataträffarna som startade den 9 september i Trollbäckens bibliotek och den 11 september på gymnasiet också med släktforskning. Klubben firar 20 år med Jubileumsfest den 7 november. Café Ventilen den 3 oktober med släktforskning. Kurser med mera. Programledare: Gunnel Agrell Lundgren.

Tyresö Låsservice AB

DIN LÅSLEVERANTÖR

712 92 00

Alléplan 2, Trollbäckens Centrum

Björns Mekaniska Bilverkstad

Borgvägen 8 B, Trollbäcken • Tel 08-7124300

SSU

VI BEHÖVER DIG!

Bli medlem på ssu.se

Tyresöborna nöjda med förskolan

SKOLA De senaste åren har de kommunala förskolorna haft stabila positiva resultat i brukarenkäter. 98 procent av vårdnadshavare upplever att deras barn trivs i förskolan och 93 procent att de är nöjda med sitt barns förskola. Förtroendet för förskolechefen (numer rektor) har ökat sen förra året och är det högst uppmätta på fyra år.

□□□

Digispace blir verklighet

IT Nu ges alla Tyresös barn och elever möjlighet att möta den senaste tekniken i Tyresös första Digispace. Här möjliggörs lärandet genom digital teknik som komplement i undervisningen. Tyresös Digispace är ett steg för att bidra till likvärdig digital kompetens och varje enhet behöver inte köpa in den senaste, ofta dyra, tekniken.

□□□

Det surras i Tyresö!

INSEKTER För att sprida kunskap om insekters nytta och bidra till att rädda bin och insekter, ges nu alla Tyresös grundskolor möjlighet att skapa sitt eget insektshotell. Projektet startar i september 2019 och invigning av hotellen sker på biologiska mångfaldens dag våren 2020.

□□□

Ungdomsdialogen halkade efter – i 10 år

DIALOG Bara tre ungdomsdialoger arrangerades i kommunen det senaste decenniet. Men i början av året tillkännagavs omtag och ny prioritet i ungdomspolitiken. Redan under hösten ska dialog med unga stå i fokus.

Ungdomsdialogen har de senaste 10 åren endast bestått av två valdebatter 2010 och ett samtal om Tyresös översiktsplan år 2013, enligt kommunens egna rapport. Rädda Barnen uppger 2018 att endast 10 procent av tjejerna och 11 procent av killarna upplever att de har stora möjligheter att föra fram sina åsikter och tankar till dem som bestämmer i Tyresö. Bland annat saknas det ett ungdomsråd och kommunens nöjdhetsindex tillfrågar inte unga under 18 år. 69 procent av tjejerna och 51 procent av killarna uppger att de vill ha mer inflytande, makt och möjligheter att påverka och tycka till i frågor som berör dem själva och andra barn och unga. Än idag saknas det en sammanlagd policy för barn och ungas inflytande i Tyresö.

Unga i blickfånget

Sedan 2014 års demokratiutredningen presenterade sitt natio-

nella betänkande pågår ett arbete för att se över ungdomsdialogen i Tyresö av beredning för medborgardialog och integration. Som led i arbetet meddelade det nya styret "Tillsammans för Tyresö" (S, L och MP) i januari att förvaltningen ges i uppdrag att komma med förslag på en långsiktig ungdomsdialog i kommunen senast i slutet på året.

– En nödvändig åtgärd för att öka ungas engagemang och psykiska hälsa och för att kommunen ska uppfylla hållbarhetsmålen i Agenda 2030, säger Emelie Weski (S) ledamot i beredningen.

Hoppfull höst

Beslutet innebär förändringar redan under hösten. På Tyresöfestivalen den 14 september diskuteras ungdomspolitik.

Under hösten träffar beredningen Tyresö gymnasiums elever. Och nästa år blir barnkonventionen lag. Något som innebär att

Emelie Weski, ledamot i beredningen för medborgardialog och integration. FOTO: ANNIKA STENSTRÖM

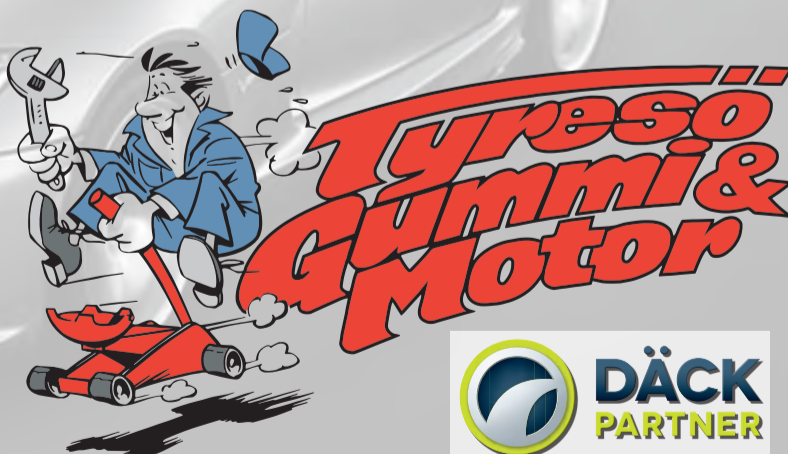
barn och ungas rätt att bli hörd lagstadgas. Den långsiktiga ungdomsdialogen förväntas förbe-

reda Tyresö på att tillmötesgå de nya kraven.

□□□

Vi utför service på alla bilar – även USA och transportbilar

Checka in på vårt däckhotell – säker och bekväm förvaring av din hjul

- Vi släcker besiktning-2:or
- MC-däck och service
- AC-service

BILVERKSTAD

Radiovägen 4, Tyresö. Tel 08-742 71 72

Öppet: mån–ons 7–17, tors 7–18, fre 7–16
www.tyresogummi.com